

Întâlnire transnațională – Skrīveri, Letonia - mai 2025

Protejarea biodiversității

A doua întâlnire transnațională a proiectului Erasmus+ „Our Sustainability and EcoSchool Adventure with GreenWeb Games,”, 2024-1-IT02-KA210-SCH-000243956, a avut loc în Letonia, Skrīveri, la Andreja Upīša Skrīveru Vidusskola, în perioada 12-16 mai 2025.

Această întâlnire a oferit celor patru profesori participanți din școala noastră - Cristina Nicolaescu, Ioana Costea, Oana Mihalcea, Gabriela Nonoșel - noi experiențe profesionale și un model inspirațional pentru educația ecologică modernă. Activitățile organizate au avut ca scop promovarea unui comportament responsabil față de mediu prin protejarea biodiversității în vederea conservării acesteia. Acestea au vizat educația ecologică prin exemple de bune practici: în primul rând, vizitarea și observarea eco-școlii din Skrīveri, atelierul de reciclare a hârtiei, explorarea naturii și a educația ecologică, activități formative și educaționale în aer liber desfășurate de elevii de școală primară și sesiuni de utilizarea jocurilor digitale în formarea unor atitudini responsabile față de mediu și, nu în ultimul rând, aspecte culturale axate pe conexiunea poporului leton cu natura. Întâlnirea a oferit oportunități de învățare autentică, colaborare internațională și dezvoltare profesională pentru profesori, oferind un model inspirațional pentru educația ecologică modernă și asigurând sustenabilitatea.

Prima zi a întâlnirii a început cu un tur al școlii, unde am putut observa preocuparea pentru crearea unui mediu propice învățării și dezvoltării personale a elevilor, dar și pentru teme legate de ecologie, protejarea naturii și colectarea selectivă/reciclarea/reutilizarea datorită expozițiilor cu lucrări de artă realizate din materiale reciclate/reutilizate și machete organizate pentru toate ciclurile educaționale (ciclul primar, gimnaziu, liceu) și amplasarea unor zone de colectare selectivă pentru anumite materiale (plastic, hârtie, sticlă, baterii). Promovarea educației ecologice este materializată și în titlul de Eco Școală pe care școala îl deține de mult timp. Ceea ce am observat va fi cu siguranță un model și un exemplu de bune practici pentru elevii și profesorii școlii noastre. Participarea la atelierul de reciclare a hârtiei, unde Danute ne-a arătat cum se face hârtie manual, ne-a ajutat nu doar să vedem cum se face, ci și să înțelegem cât de puține resurse sunt necesare pentru a o realiza și cât de semnificativ este obținerea de obiecte noi, creative, cu infinite utilizări. Prin intermediul semnelor de carte și filelor create de fiecare dintre noi, am stabilit o legătură între trecut, prezent și viitor. I-am întâlnit pe reprezentanții Consiliului Ecologic al școlii și pe cei care au aflat despre bogata și constanta sa activitate, un organism organizat și condus de elevi, cu întâlniri și activități regulate care implică majoritatea elevilor și uneori și părinții școlii: târguri, concursuri, activități de ecologizare, crearea de spații verzi, drumetii, activități de sprijin pentru școala primară. Din

dialogul cu cei doi reprezentanți, am aflat cât de importantă este activitatea consiliului pentru elevi și impactul pe care îl are asupra școlii și comunității.

Excursia la Riga, desfășurată în a doua zi a întâlnirii, a evidențiat modul în care capitala Letoniei protejează biodiversitatea urbană. Am putut să ne plimbăm prin orașul său vechi și să admirăm nu doar arhitectura complexă și grandioarea unor clădiri vechi, ci și modul exemplar în care letonii integrează, îngrijesc și conservă parcurile și zonele naturale, cu ecosistemele lor, numărul și varietatea speciilor de arbori, păsări și insecte. Canalul artificial amenajat în fostul șanț defensiv medieval este un habitat acvatic pentru pești, păsări, insecte și amfibieni, atrăgând fauna urbană, vegetația de pe maluri ducând la crearea de microecosisteme urbane. Noul se împletește cu vechiul și am avut privilegiul de a vizita Biblioteca Națională a Letoniei, o clădire nouă, futuristă, cu 13 etaje, inaugurată în 2014. Situată emblematic pe malul stâng al Daugavei, vizavi de centrul vechi și supranumită Castelul Luminii, ne-a oferit o panoramă spectaculoasă a întregului oraș.

Întâlnirea din a treia zi cu Agate Albekeite, fostă elevă a școlii, specializată în educație de mediu, cu numeroase inițiative de mediu, coordonatoare de campanii, ateliere și forumuri de mediu, a avut loc în mijlocul naturii, în valea râului Daugava. Modul în care Agate a organizat activitatea a fost interesant, am plecat de la o activitate concretă, cu impact, în care am colectat plante și le-am împletit cu scopul de a observa că nevoia doar a anumitor resurse poate duce la dezechilibre ecologice și că este necesar să se utilizeze resursele într-un mod echilibrat, sustenabil și regenerativ. Am observat apoi cum, de-a lungul anilor, natura a reușit să recreeze ecosisteme în zone care au aparținut Institutului de Cercetări Agricole înființat în timpul URSS. Agate ne-a oferit informații științifice despre ecosistemele și habitatele din zonă, dar ne-a povestit și curiozități și anecdote care au acționat ca niște ancore în memoria noastră și au însoțit explicațiile cu imagini, grafică și numeroase exemple în situ. Am primit îndrumări cu privire la posibile jocuri și activități cu materiale intuitive, care pot fi desfășurate în natură pentru a-i familiariza pe copii cu biodiversitatea, speciile de arbori, lanțurile trofice. Drumeția a continuat cu Parcul Dendrologic Skrīveri, situat pe malurile Daugavei, monument al istoriei naturale europene, unul dintre primele experimente dendrologice de o asemenea amploare. Locul permite compararea ecosistemelor fără a călători de pe un continent pe altul, datorită combinării copacilor din diverse zone climatice și habitate. Această drumeție și activitățile desfășurate ne-au inspirat să desfășurăm mai multe lecții despre conștientizarea importanței biodiversității și protejarea acesteia cu elevii școlii noastre.

A patra zi a întâlnirii a fost punctul culminant al acesteia. Ne-am întâlnit cu elevii de școală primară în parcul Casei Memoriale Andrejs Upītis din Skrīveri, un spațiu viu și autentic datorită semnificației sale culturale pentru localnici, dar și valoros din punct de vedere ecologic. Am putut observa profesorii și elevii de școală primară la lucru, obișnuiți cu vremea nefavorabilă, iar aceștia au finalizat cu succes atelierele pregătite. Acestea au fost exemple de bune practici pentru noi toți, fiind diverse, în conformitate cu caracteristicile de vârstă ale elevilor și transdisciplinare. Am văzut cum în natură se pot organiza tot felul de jocuri, pornind de la cum se comportă un animal, cum se mișcă, jocuri de asociere privind descompunerea diverselor materiale în natură, exerciții de măsurare și calculare a vârstei copacilor, mandale. În timpul activităților, mai mulți profesori au pregătit o supă tradițională de legume la ceaun din ingrediente aduse de copii, care au adus și preparate (sustenabilitate) și care s-au încălzit datorită supei și focului. Am învățat multe lucruri din această activitate, dar cel mai important

lucru pe care îl considerăm a fi că niciun efort sau sacrificiu nu este prea mare pentru a învăța cum să ne protejăm viitorul, împreună, prin colaborare.

Ultima zi a întâlnirii a fost dedicată prezentării jocurilor digitale și platformelor educaționale axate pe protecția mediului și consumul responsabil și impactul pe care acestea îl pot avea în formarea unor comportamente și atitudini pozitive față de mediu. Ni s-a prezentat un exemplu hibrid de programare - reciclare pentru a crea un obiect decorativ, inspirațional și cu impact.

Legătura cu natura, conservarea tradițiilor și aprecierea trecutului au fost constantele întâlnirii noastre din Letonia. Atât spectacolul de bun venit și dansurile populare de rămas bun, cât și prestația corurilor unite ale școlilor locale și ale școlilor de muzică desfășurată la Aizkraukle, precum și vizita la ruinele castelului și la Grădina Destinului – memorialul dedicat victimelor regimurilor totalitare sovietice și naziste din Koknese, vizitele la fabrica de dulciuri artisanale Skrīveru saldumi și la producătorul local de înghețată Skrīveru Mājas Saldējums, care valorifică laptele, aromele și alte produse locale, la Ra Da Da, un atelier cu articole vestimentare autentice și sustenabile, sunt exemple demne de reținut.

Participarea la LTTA Letonia a fost o experiență educațională valoroasă și inspiratoare. Activitățile diverse, care au combinat natura, cultura, istoria și tehnologia, au oferit oportunități de învățare autentică și colaborare internațională, conturând o viziune mai clară asupra educației ecologice moderne. Această întâlnire a fost o oportunitate pentru profesorii de la Școala Gimnazială Ghimbav de a observa și experimenta integrarea educației ecologice într-un mod creativ și incluziv, dezvoltând abilități interculturale, lingvistice și digitale, precum și spiritul de echipă. Prin utilizarea jocurilor digitale și implicarea activă a elevilor, vom putea crește gradul de conștientizare cu privire la protecția mediului și biodiversitate.